

Proffsens tips - Drivpaketet

Drivpaketet

Detta är den mest vanliga sekundärdrivningen på en motorcykel. Drivpaketet består av kedja och drev. Andra lösningar är remdrift och kardandrift. Kedja och drev är en enkel och pålitlig konstruktion men kräver ett visst underhåll samt givetvis regelbundna kontroller. Detta ska vi behandla här. Behöver du byta kedja eller drev byter du dessa samtidigt då de slits ihop med varandra. Ofta är det bättre pris att köpa i paket än att köpa styckvis.

Drev

Bakdrevet sitter väl synligt och är lätt att kontrollera. Drevet ska vara fritt från skador såsom sprickor eller andra defekter och kuggarna får inte vara slitna. Kontrollera att drevet är väl fastsatt genom att rycka i det och kontrollera att muttrarna sitter åt. Drevets kuggar är trubbiga till formen när drevet är nytt. Ett slitet drev har spetsiga kuggar. Detta beror på att kedjans rullar "gnager" mellan drevkuggarna. Framdrevet sitter normalt sett dolt bakom en kåpa. Detta kräver borttagning av några skruvar för inspektion. Man kan i de flesta fall anta att om bakdrevet är i god kondition så är framdrevet det också.

Ryckutjämnare

De flesta känner inte till vad ryckutjämnare är för något. Det är gummikuddar som sitter monterade inuti bakhjulets nav. Bakdrevet är fastsatt i drevhållaren. Drevhållaren pressas in i spår mellan ryckutjämnarna. Mindre effektstarka motorcyklar kan sakna dessa ryckutjämnare. Syftet är att jämna ut de påfrestningar kedjan utsätts för vid gas och motorbroms. Hur kollar man dessa? Då man pressar in drevhållaren i bakhjulets nav ska denna sitta fast mellan ryckutjämnarna och inte kunna röras framåt eller bakåt i drevets riktning. Har man inte hjulet demonterat kan man således ta tag i drevet och dra det i längsled. Ett glapp eller rörelse här kan i värsta fall orsaka kedjebrott.

Kedja

Kedjan utsätts för hårda påfrestningar vid ryckig körning och slitaget ökar vid körning på grus eller i regn. Vid motorbroms slackar kedjan och vid acceleration sträcks den. Kontrollera kedjans spel och att den är välsmord. Kedjespelet mäter man oftast i mitten mellan fram- och bakhjulet. Kontrollera i instruktionsboken var du kontrollerar spelet och hur stort det ska vara om du är osäker. Ibland finns en etikett som beskriver detta på hojens svingarm eller på kedjeskyddet. Tryck kedjan nedåt och sedan uppåt. Spelet däremellan ska vara någonstans mellan 20-40 mm på gathojar beroende på märke och modell. Rulla fram hojen något och gör samma kontroll igen. Spelet ska vara detsamma var du än mäter. Varierar kedjan mellan slak och spänd på olika mätpunkter är det ett tydligt tecken att kedjan är sliten och behöver bytas. Har du rätt kedjespel kan du "lyfta" kedjan i bakkant av det bakre drevet. En ny kedja sitter oftast stumt mot drevet eller med någon millimeters rörelse. Kan du lyfta kedjan och se halva kuggen är drivpaketet uttjänt. Det är också viktigt att kontrollera att kedjusteringen är lika spänd på svingarmens båda sidor. Skiljer detta alltför mycket kommer fram- och bakhjul inte att "spåra" och risken ökar markant för obalans (wobbling). Kontrollera kedjusteringens gradering i svingarmen. Det finns olika lösningar på hur en kedja spänns men är oftast mycket enkelt att förstå. Det handlar ju bara om att skjuta bakhjulet bakåt i svingarmen. Detta hör till hojåkarens vardag!

Kedjan behöver smörjas med kedjespray eller kedjefett. Dessa ger rätt vidhäftning på kedjan. Detta gör man var 50:e mil eller efter varje gång du kört i regn. Smörj på kedjerullarnas insida samt mellan länkarna. Låt behandlingen sätta sig minst 15 minuter innan du börjar åka. Själva sprayar vi kedjan kvällen före. Det gör inget att man använder kedjespray ibland och kedjefett ibland. Håll gärna en tyg- eller papperstrasa bakom kedjan för att skydda fälg och däck från onödigt kladd när du sprayar. Är du på gång att byta kedja? Kolla gärna upp vad en guldeloxerad kedja kostar. Det finns färgade alternativ till den standardmonterade stålkedjan. Svart, guld eller varför inte blått? En färgad kedja rostar inte på länkarna. Själva föredrar vi guldkedjor. Kedjan låses med ett kedjelås som nitas eller har ett clips. Vi föredrar nitlås. Använder du clips ska öppningen vara bakåt i kedjans rotationsriktning. Lås gärna clipset med najtråd.

Ändra utväxling?

Hur många kuggar ett drev har påverkar motorcykelns utväxling. Ett framdrev på en landsvägshoj har i original oftast mellan 14-20 kuggar. Bakdrev varierar som regel mellan 38-47 kugg. Tycker du att din hoj varvar för mycket när du kör långresor? Eller rent av att den accelererar för dåligt? Då kan du byta drev till ett med ett annat antal kuggar. Att "drevna ner" ger mer kraft men också högre varvtal på motorn vid jämförelsevis samma hastighet. Således innebär en uppdrävning lägre varvtal vid en och samma hastighet men också mindre kraft. Hur detta påverkar just din motorcykel vad gäller bränsleförbrukning, accelerationsförmåga etc. är något som man får prova sig fram till, men en kugg upp eller ned i fram är inga som helst konstigheter.

Vill du få mer kraft kan du byta framdrev till ett med en kugg mindre än original. I bak blir det omvänt då du för att få samma effekt måste byta till ett bakdrev med fler antal kuggar. Ett kugg ned i fram motsvarar knappt tre kugg upp i bak. Förhållandet blir omvänt om du väljer ett framdrev som är större än original. Att tänka på! Väljer du att drevna om kraftigt tex. med ett mycket stort bakdrev kommer du sannolikt att behöva skaffa en längre kedja med fler länkar. Din möjlighet att skjuta bakhjulet framåt i svingarmen för att få kedjan att nå runt är något begränsad. Har du enkelsving är också möjligheterna att byta till större bakdrev begränsade.

Rengöring

Att regelbundet kontrollera, smörja och ibland justera kedjans spel är viktigt att kunna. En torr kedja rullar sämre och slits otroligt fort. Rengöring av kedjan är ibland nödvändigt då den drar till sig grus och damm. Det finns rengöringsmedel att köpa hos din MC-handlare. Det går också bra att rengöra med lacknafta eller fotogen. Länkarnas utsida blir lätt skitiga och är det som syns tydligt. Ta tex. WD-40 på en tygtrasa och torka av så ser kedjan snygg och fin ut. Glöm inte att smörja efter rengöring.

Hållbarhet

I vår verksamhet kör vi en och en halv till två säsonger med våra MC innan vi byter drivpaket. Detta brukar innebära mellan 1500-1800 mil. Då vi kör i de flesta väglag och jobbar mycket med manövrering slits drivpaketet givetvis mycket snabbare. Du kan säkert plocka ut upp till den dubbla körsträckan med rätt skött drivpaket. Ett fräscht drivpaket ger mjukare körning!